

Mattheus 27:39-44

Gemeente,
1 de verzoeker

Daar duikt hij weer op. De duivel, de satan. We hebben gezien dat hij op de cruciale momenten tevoorschijn schoot in het Mattheus-Evangelie, in het leven van Jezus. Als een slang uit het gras.

Hij schoot tevoorschijn direct na Jezus' ambtsaanvaarding. Vlak na de doop in de Jordaan. Mattheus 4.

Hij schoot opnieuw tevoorschijn vlak na de eerste lijdensaankondiging. Na de belijdenis van Petrus en de eerste woorden over het lijden van Jezus. Mattheus 16.

Als hij dan hier in Mattheus 27 weer tevoorschijn schiet, moet er wel weer een cruciaal moment zijn aangebroken. Dat hij de tijd rijp acht om weer een poging te doen Jezus ten val te brengen.

Nu, dat er een cruciaal moment is aangebroken, dat is ook zo. Bijna is Jezus er. Bijna aan het eind van Zijn lijdensweg. Bijna op de top van de berg der gehoorzaamheid. Bijna is hij aan de deur van het rijk van de vorst der duisternis om de kop van de slang, de satan te vermorzelen. Er dreigt voor satan gevaar en dat is heel dichtbij gekomen. Hij had de deur van zijn rijk gebarricadeerd tot en met. Met vloeken en straffen. Met verzoeking en valstrikken. Met de schuld en de zonden van de wereld. Maar Jezus heeft ze bijna opgeruimd. Hij is vlak bij de ingang van satans rijk. En als Hij ook dit laatste zal volbrengen dan is Hij er binnengekomen. Dan zal Hij satans kop vermorzelen en in satans rijk als Heer en Meester mogen rondgaan om te verlossen en aan satan te ontnemen. Bijna heeft satan verloren. Heeft hij de nekslag gekregen. Nog een laatste barricade, nog enkele uren, en dan....

Want satan weet wel wanneer het alert moet zijn. Nou kan het zijn dat iemand zegt: maar ik lees helemaal niks over de satan in onze tekst. Hij komt er zelfs niet in voor. Dat is waar, maar we zullen zien dat wat hier gebeurd qua achtergrond en bedoeling maar uit één bron kan komen: uit één brein: dat van satan.

Dat blijkt al wel uit de achtergrond waaruit het opkomt. Want op dit moment, zo vlak voor het einde, heeft satan niets meer te verliezen. De schoen van Jezus hangt al boven zijn kop. Te verliezen heeft hij niks

meer. En hij hoeft zich niet meer te verhullen, hij toont nu zijn ware aard. Als hij uit uiteenlopende monden Jezus laat lasteren en bespotten. Het leedvermaak druipt er vanaf. Zo intens gemeen. Moet je je voorstellen dat er op school bij jou een meisje zit dat door een ongeluk niet meer lopen kan. Verlamd is. En dat in een rolstoel naar school komt. En dat er dan een jongen is die voor haar komt staan en zegt: jij kunt me lekker niet meer pakken hé. Probeer het eens, probeer het eens. Ik kan nou lekker weglopen. Probeer eens of je nou nog hoog kan springen. Of je bij die spijker kan. Intens gemeen. Gruwelijk.

En het tweede is dat hij tot wanhoop brengt: Nou, zie je wel God helpt je niet meer. Laat God je nou redden, maar dat doet Hij niet. Je kunt het lekker wel vergeten. Hij brengt graag tot wanhoop.

Spot en wanhoop over je uitstorten. Satan werpt alle maskers af en toont zijn ware aard. Zo is hij. Zo zal hij zijn in de hel. Als mensen daar komen dan zal hij ermee verdergaan. Jij ent toch in de kerk geweest, je was toch lekker gedoopt, je hebt nog het Evangelie gehoord, en nou lekker hier bij mij. Kun je niet meer weg? Ga nou geloven, toe maar, bekeer je nou maar, maar het kan lekker niet meer. Afschuwelijk. En satan geniet van de wanhoop, de eindeloze eeuwige wanhoop zonder eind.

Dat is satans ware aard. Altijd. Ook als hij met fluwelen handschoenen naar je toekomt. En doet alsof hij je wel wat gunt, alsof hij je het niet zo moeilijk wil maken, alsof hij medelijden heeft als je iets niet mag. En hij je wat aanbiedt voor je plezier. Dit is zijn bedoeling en zijn ware aard. Straks genieten van je verderf. Vol leedvermaak.

Kijk, wij zeggen wel eens tegen onze kinderen: als er een vriendelijke, vreemde man naar je toekomt die je wat snoep belooft en dan zegt: stap maar bij me in de auto dan breng ik je wel thuis, dan hoeft je niet te lopen. Nooit instappen. Kijk uit voor kinderlokken, want ze willen je mishandelen en verkrachten. Hun vriendelijkheid is schijn.

Zo is het met satan. Zijn vriendelijkheid is schijn. Hij gunt je zoveel. Leef maar zonder God, drink maar eens goed, ga van de ene meid of jongen naar de andere, neem het ervan op zaterdagavond, gun jezelf popmuziek en allerlei films. Stap nooit in bij hem. Hij hoopt dat je dan en daar sterft en dan zal hij leedvermaak hebben en je kwellen. Vlucht van satan weg. Ontkom uit zijn greep en plannen. Zou je niet roepen: Heere, verlos me uit de banden van de boze.

Hij is vol leedvermaak uit op je verderf en je eeuwige

wanhoop. Zou je niet bij hem uit de buurt blijven? Zou je niet allergisch zijn voor zijn voorstellen en suggesties? Hoe vreselijk de mens die in de greep van satan zich mee laat voeren, verder en verder. Niks beseffend, nietsvermoedend, verblind en dwaas. Dat bent u toch niet dat en jij toch niet....?

2 de Verlosser

Zo komt satan tevoorschijn in zijn ware aard tegen Jezus. Misschien dat de mensen die spotten en lasterden wel dachten dat Jezus echt niet af zou kunnen komen van het kruis. Maar satan weet wel beter. En dan zien wij ook dat hier echt de satan achter zit. De duivel weet; Jezus kan wel afkomen van het kruis. Hij is de Zoon van God. Nou, dat is satans enige kans. Proberen nu, vlak voor het einde Jezus ongehoorzaam te laten zijn. Hem zover te krijgen dat Hij Zich wil bewijzen dat Hij wil laten zien dat Hij toch machtig is, dat Hij Zichzelf zal zoeken in plaats van het heil van zondaren. Dan zou satan toch nog alles voorkomen. Als Hij Jezus zou kunnen ertoe krijgen om voor Zichzelf op te komen in plaats van voor zondaren.

En dan moet je indenken wat een verzoeking dat hier geweest is. In twee opzichten: ten eerste o wat zou je graag als mens willen laten zien wat je waard bent. Als anderen je treiterend en tergend uitdagen door te zeggen als je voor een slootje staat om overheen te springen: hij kan het lekker niet, of: hij durft lekker niet. En je zou het wel kunnen en durven. En zij maar treiteren: doe het dan als je kan. O, als ze dan het bloed onder je nagels vandaan halen: je zou ze wel eens laten zien dat je het kan en durft. Maar Jezus doet het niet. Toont niet Zijn macht. Hij mag en wil niet onder het lijden uitkomen.

En de tweede verzoeking is deze: wat zou je geneigd zijn eens uit te vallen en erop los te schelden. Als mensen je zo gemeen treiteren en je uitdagen. Wat zou je uit kunnen vallen en ze ervan langs willen geven. Is het niet met je handen dan maar met je woorden. Maar Jezus doet het niet. Die als Hij gescholden werd niet wederschold.

En dat terwijl zo straks de nederdaling ter hel voor Hem ligt. Straks zal Zijn Vader Hem verlaten. Zinkt Hij neer in het allerdiepste en allerergste. En Hij kan dat ontvluchten. Door nu toe te geven aan de verzoeking, dan ontloopt Hij de nederdaling ter hel. Maar Hij doet het niet.

Het geloof kan er naar blijven staren. Heere Jezus, dat U zoveel lijden voor mij overhad. Wat moet de verzoeking voor U geweest zijn

om de hel te ontvluchten, door U te laten uitdagen tot opkomen voor Uzelf tot tonen van Uw macht. Maar U deed het niet, want U was op weg naar mij. Omdat U mij wilde redden en verlossen uit satans regime. Dat u dat gedaan hebt! En wat heb ik het U zwaar gemaakt. Dat mijn zonden U tot deze weg hebben gebracht. Om mij moest U dít doen. Om mij kwam dit op Uw weg. Ik deed het U aan.

En waar zit het hem nou in? Ten diepste hierin: wat die spotters vragen si eigenlijk: U hebt anderen verlost verlos ook Uzelf. Die ene mede kruiseling zal het letterlijk vragen: verlos Uzelf en ons. Anderen en U. Maar het is niet én, maar óf. Jezus zal óf Zichzelf verlossen óf anderen. Als wanneer twee mensen op een vlot op zee zitten. En het vlot is niet groot genoeg om hen beiden te kunnen dragen. Eén van beiden moet eraf springen en zich laten opeten door de haaien. Hij of ik. Het is nota bene wel mijn schuld dat we op dat vlot zitten. Hij of ik. En Jezus geeft Zichzelf. Hij verlost Zichzelf niet, om anderen te kunnen verlossen. Hij zal Zijn macht niet gebruiken voor Hemzelf maar voor anderen. Om de deur van satans rijk binnen te gaan en dan Zij macht te tonen. Zondaren te redden uit satans greep en rijk en regime. Hij zal anderen verlossen. Hij kan en mag anderen verlossen. Ontslaan van straf en schuld en overzetten uit satans heerschappij in de Zijne.

Dat betekent dat het zin heeft om Hem aan te roepen: verlos mij! Hij mag en kan en zal verlossen. Hij hoort of iemand het roept. Iemand die erachter kwam: ik zit gevangen in satans rijk. Achter de dichte deur van zijn rijk. Met daarvoor de vloek der wet, de schuld van mijn zonden. Ik kom daar nooit uit. Ik ben in zijn greep. Ik ben geneigd naar hem te horen. Op zijn aanbiedingen in te gaan. En dan weet ik ergens wel dat zijn bedoeling satanisch en vreselijk is, maar toch geef ik toe en ga ik mee. O als ik aan mezelf wordt overgelaten blijf ik hier altijd gevangen, kom ik nooit uit zijn greep. Wacht mij een vreselijk lot van eeuwig spot en wanhoop door mijn eigen schuld. Verlos mij.

Zichzelf heeft Hij niet verlost, anderen kan en zal Hij wel verlossen. Voor Zichzelf heeft Hij Zijn macht niet gebruikt voor anderen gebruikt Hij hem van harte. Zichzelf heeft Hij niet verlost, anderen zal Hij verlossen.

Wie dan? Wat voor mensen? Waar zijn die? Ja dat kun je je wel afvragen. Als we onze tekst lezen komen we ze allemaal tegen: voorbijgangers. Maar ook de overpriesters en Schriftgeleerden zijn er, en ook die andere gekruisigden. Waar zijn eigenlijk de discipelen? Die zijn

in geen velden of wegen te bekennen. Ze laten het afweten. In plaats van dat zij Jezus zouden bijstaan, aan moedigen om vol te houden. Of zouden bidden en vragen Heere, wilt U volhouden. In plaats daarvan zijn zij afwezig. Ze laten het helemaal afweten en laten Jezus alleen strijden. Voor zulke mensen doet Hij het. Die op het beslissende moment het af laten weten, zich buiten beeld houden, hun zaligheid laten voor wat hij is. Voor zulke mensen. Wat een Evangelie! Hij verlost mensen die geen enkele eigen bijdrage kunnen leveren.

Jezus heeft ook de laatste aanval afgeslagen. Satan moet toezien dat Jezus het volbrengt ten einde toe. Zijn loop voleindigt. Satan moet Jezus laten gaan. Kan Jezus nooit meer aanvallen. Hij staat op en gaat ten hemel. Ver buiten bereik van satan. En we zagen al eerder. Dan zal satan Zijn volgelingen aanvallen.

3 de verzoeken

Gemeente, satan weet maar al te goed waar het om gaat en wanneer het er om gaat. Dat er momenten zijn waarop het erom spant. Dat de zaligheid in het geding is. Dat hij gaat verliezen en zondaren kwijt gaat raken. Dat beseft hij veel beter dan dat zondaren zelf dat beseffen. Want zeg nu zelf: beseffen wij het altijd op weg naar en tijdens de kerkdienst? Want dat is toch de plaats en de tijd dat het erom spant. Dat Jezus in aantocht is om hem zielen te ontnemen. Van het verderf te redden tot de zaligheid. Van de dood over te zetten in het leven. Je kan er wel op rekenen dat satan hyper actief is en wordt dan. Om dat te blokkeren, tegen te houden, te verhinderen. Je af te leiden, je gedachten in slaap te sussen, je weerzin op te wekken, je eronderuit te laten komen, je tot uistellen te bewegen, je uit Jezus' handen te houden.

En wat beseften wij daar van? Op weg naar de kerk? Voor onszelf en voor de gemeente? Was er het gebed: HEERE, verlos mij uit de banden? HEERE, geef dat satan niet wint. HEERE, geef dat zielen gered worden, dat mijn ziel gered wordt. HEERE, leg satan aan banden. Want anders kan gaat de zaligheid voorbij, en ik of anderen talen er niet naar en grijpen het niet aan...

O, wie zal zeggen hoe slaapdronken en nietsvermoedend en onvoorbereid wij soms het strijdperk binnentreden van de kerkdienst. Laten we dan nu alsnog beseffen: we staan vanmorgen op het snijvlak van satans rijk en Jezus rijk. En wie zal er met onze ziel vandoor gaan? Luister, waak, bid. Heere Jezus, verlos mij van de boze. U hebt hem toch overwonnen. Maak hem machteloos, leg hem aan banden.

En satan weet wanneer het erom spant. Wanneer de haven in

zicht is. Toen Jezus bijna in de haven was van de overwinning, van de opstanding, van de gunst van Zijn God, vlak daarvoor kwam hij met zijn verzoeking. Laten we dat ervan leren. Zoals schepen vlak voor de haven nog door de branding moeten. Die branding is ook een teken en bewijs: we zijn er bijna, we zijn op de goede koers, bijna is de haven bereikt.

Vlak voor de haven. Voor de haven van Gods rijk. De ingang, de poort van Gods rijk. Vlak voor en rond die ingang van wedergeboorte en bekering. Als satan je dreigt kwijt te raken. Dan is er de branding van de verzoeking van de duivel. Van zijn influisteringen: het kan toch niet, het lukt je toch niet, het is voor niks, vergeefs. God wil je toch niet hebben, je hebt toch teveel gezondigd. Om je af te schrikken. Vlak voor de haven. Dat geeft dan ook aan: je gaat de goede kant op. Een schip dat van de haven vandaan vaart verder de zee op dat komt niet in de branding. Maar de branding geeft aan: je nadert de haven. Gemeente blijf dan zoeken en bidden. Satan ziet dan niet liever dat je opgeeft, denkt nou dan maar niet, het zal wel niet voor mij zijn dan, als het zo moet en zoveel strijd kost. Dat is satan weer. Om te weg te trekken in het zicht van de haven. Blijf bidden en zoeken en hopen. Achter de branding ligt de haven. Achter de aanvechting ligt de ingang in het Koninkrijk.

Satan weet het wel, wanneer het erom spant. Vlak voor de haven. Misschien zou je het Heilig Avondmaal ook zo'n haven kunnen noemen, een tussenhaven onderweg. Maar wel een haven. En vlak voor die haven komt hij vaak weer tevoorschijn. Aanvechtend en bestrijdend. Wel een teken dat je de goede kant opgaat. Maar met de bedoeling om te laten Verslapen. Of je te laten denken: dan zal het en moet het maar niet. Blijf bidden, smeken en verwachten. Achter de branding van bestrijding ligt de haven.

En zou satan vlak voor de haven zich dan rustig houden? Voor de haven van het sterven. Als satan je voorgoed dreigt uit het zicht en bereik te verliezen. Maar achter de branding van bestrijding ligt de haven der rust.

En dan zien we ook welke bestrijding de satan kan doen. Waarmee hij Jezus aanvocht: indien Gij Gods Zoon zijt, laat God hem dan verlossen indien Hij Hem wil. Als U Gods Zoon bent, dan moet de Vader U toch wel verlossen als Hij echt een welbehagen in U heeft. Daarmee vecht hij aan: als jij als u Gods kind bent dan zal de Vader je toch zeker wel verlossen. Als je moet lijden om Zijn Naam. Als je kruis en tegenspoed meemaakt. Als je innerlijk angstig en donker je voelt: en

je lijdt aan de weg die je moet gaan. God verbergt Zijn Aangezicht. En ergens staat: dat is de godvruchtigen bitterder dan de dood. Als God Zijn aangezicht verbergt. En juist dan komt satan ook nog: Als je nou Gods kind bent, laat God je dan verlossen. En als Hij dat niet doet, nou, tel maar uit, dan ben je Gods kind misschien wel helemaal niet, dan is Hij je God misschien wel niet. Weet u nog: aanvechting, van jl zondagavond. Want als Hij dat wel was dan zou Hij je nu toch wel verlossen. Nu, staat er. Daar speelt satan op in. Dan zou God het zeker nu doen.

Die verberging van Gods Aangezicht bitterder dan de dood. Thomas Boston zegt: de schijngeelvige is als een zieke die op een oud, gebrekkig bed ligt, en die tevreden is als hij op een nieuw bed gelegd wordt. Een nieuw bed van voorspoed en succes. Maar hij is nog even ziek, innerlijk nog even ver van God als eerst. Maar de gelovige is als die zieke die allereerst beterschap verlangt. Al blijft dat bed hetzelfde, als God Zijn Aangezicht maar laat lichten en innerlijk genezing geeft. Want de aanschouwing van Zijn Aangezicht is beter dan het leven.

Dat heeft de Heere Jezus ondergaan. En Hij trekt achter Zich aan. Want mijn levenschip zit vast aan Zijn leven. Met het koord van Zijn liefde en van Zijn trouw. En Hij trekt achter Zich aan. En door de diepste aanvechtingen heen trekt Hij erdoor en achter Zich aan. Trekt Hij achter Zich aan met smeken, hopen en verwachten. Satan krijgt het er niet uit. Hij heeft verloren. Jezus brengt thuis. Ook als God Zich voor een tijd verbergt. Een kind kan daar enorm van overstuur zijn. Een klein kind als moeder de kamer uitloopt kan denken: moeder gaat weg en het gaat huilen en is in paniek. Als je wat ouder bent dan raak je niet meer in paniek. Dan weet je, dat moeder even wegloopt betekent niet dat ze niet meer om me geeft, ze komt weer terug. Een kind in het geloof kan zo overstuur zijn als de Heere Zich verbergt en dat heeft iets teers en denken: o nou komt Hij nooit meer terug. Maar geoefend in het geloof mag je weten dat de HEERE Zich verbergt, dat is voor een tijd. Dat betekent niet dat Hij niet meer terugkomt. Zijn trouw is daarmee niet in twijfel gekomen. En toch verlang je er weer zo naar: dat Hij weer terugkomt en Zich openbaart.

Door de branding heen de haven binnen. Want Jezus overwon en Hij trekt al de Zijnen achter Zich aan. Dan van satan verlost. Voor eeuwig. In de haven der rust. De Verlosser is sterker dan de verzoeker!

Amen